

Luonnosvaihe / Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaihe

Maakuntahallitus 22.04.2024 § 50

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaiheen (energia ja maisemat) luonnos on parasta aikaa valmistelussa. Maakuntakaavaluonnoksen sisältö on rakentumassa tietojen kokoamisen, erillisselvitysten laatimisen sekä neuvottelujen ja eri työryhmien aktiivisen työn tuloksena. Ensimmäiset versiot kaavaselostuksesta, merkinnöistä ja määräyksistä sekä kaavakartasta on tuotettu.

Energiainfran osalta helmikuussa valmistui FCG:n laatima selvitys "Pohjois-Karjalan energiainfrastruktuurin kehittäminen ja sen maankäytölliset tarpeet". Samoin FCG:n laatima "Pohjois-Karjalan tuulivoima-alueiden teknistaloudellinen selvitys" valmistui huhtikuun alussa. Maakuntakaavan jatkotyössä ollaan varauduttu teettämään ja osittain jo kilpailutettukin aurinkovoimaan ja tuulivoiman kulttuuri- ja luontoympäristövaikutuksiin liittyviä selvityksiä. Maisemaselvitystä ollaan parasta aikaa laatimassa maakuntaliiton omana työnä maisemaryhmän tuella ja asiantuntemuksella.

Teemojen keskeisistä asiantuntijoista koostuvat maakuntakaavan energia- ja maisemaryhmät ovat kokoontuneet talven ja kevään aikana käymään läpi teemojen maankäyttöä, samoin erilaisia neuvotteluja ja palavereja on käyty eri sidosryhmien kanssa. Energiaryhmä on käynyt läpi selvityksiä ja ottanut niiden valmisteluun kantaa. Maisemaryhmä on kokoontunut aktiivisesti kevään aikana, ja työssä ollaan käyty läpi kohdekohtaisesti nykyisiä maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja tehty siihen päivityksiä. Maakuntakaavatyöryhmä on kokoontunut kevään aikana kaksi kertaa, samoin maakuntakaavan ohjausryhmä.

Kaikki ryhmät mukaan lukien suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten arviointiryhmä (SOVA-ryhmä) tulevat kokoontumaan vielä ennen maakuntakaavaluonnoksen lopullista käsittelyä, jonka aikataulutavoitteena on kesäkuun maakuntahallitus.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi kaavaluonnoksen valmisteluvaiheen tilannekatsauksen ja siitä käydyt keskustelut.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristöasiantuntija Jukka Nykänen, liikenneasiantuntija Jyrki Suorsa ja maankäyttöasiantuntija Heikki Viinikka olivat kokouksessa läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana.

Lisätietoja Pasi Pitkänen, aluesuunnittelupäällikkö
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 083 2572

Maakuntahallitus 17.06.2024 § 81

Maakuntakaavaluonnos on valmistunut ja kaavaprosessin seuraava vaihe on kaavaluonnoksen nähtäville asettaminen ja lausuntojen pyytäminen. Kaavaluonnoksen on tavoitteena olla lausunnoilla ja nähtävillä elokuun alkupuolelta syyskuun puoliväliin saakka eli 5.8. - 16.9.2024 välisen ajan.

Edellisen maakuntakaavaa käsitelleen maakuntahallituksen kokouksen (22.4.) jälkeen kaikki maakuntakaavan työryhmät ovat kokoontuneet (maakuntakaavatyöryhmä, ohjausryhmä, SOVA-ryhmä, energiaryhmä ja maisemaryhmä). Maakuntakaavatyöryhmä 28.5.2024 ja ohjausryhmä 4.6.2024 ovat käsitelleet kaavaluonnoksen aineiston kokonaisuutena viimeisimpänä.

Kaavaluonnos koostuu seuraavista kaava-asiakirjoista:

- Kaavakartta
- Kaavaselostus
- Kaavamerkinnot ja määräykset
- Liite 1. Pohjois-Karjalan tuulivoimapotentiaalisten alueiden kohdekortit
- Liite 2. Maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden kohdekortit

Kaavaluonnoksessa osoitetaan nykyinen sekä kehitettävä energiasiirtoverkko (110 kV ja 400 kV) keskeisine sähköasemineen ja voimalaitoksineen. Maakuntakaavaluonnoksessa esitetään taustaselvitysten perusteella 24 kappaletta tuulivoimaloiden alueita osa-aluemerkinnällä (tv), joiden alueiden yhteenlaskettu pinta-ala on noin 740 km². Teollisen kokoluokan aurinkovoimaan liittyen esitetään koko maakunnan alueen kattava suunnittelumääräys.

Kaavaluonnoksessa osoitetaan maisema-alueita seuraavasti. Valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita (ma/mv) esitetään 12 kpl valtioneuvoston hyväksymän täydennysinventoinnin (2021) mukaisesti, ja niiden kokonaispinta-ala on 46 449 ha. Lisäksi kaavaluonnoksessa esitetään päivitettyinä 45 kpl maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta (ma/mm), pinta-alaltaan yhteensä 53 784 ha. Lisäksi maakuntakaavaluonnoksessa esitetään pohjavesitietokannan perusteella 340 luokiteltua pohjavesialuetta, joiden pinta-ala on yhteensä 1 263 km².

Ehdotus	(MKJ) Maakuntahallitus päättää: 1. hyväksyä Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaiheen kaavaluonnoksen 2. asettaa kaavaluonnoksen julkisesti nähtäville, valtuuttaa maakuntaliiton toimiston tekemään mahdollisia teknisiä korjauksia asiakirjoihin sekä pyytämään siitä lausunnot.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti kohdat 1 - 2.

Lisätietoja Pasi Pitkänen, aluesuunnittelupäällikkö
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 0400 832 572

Kaavaluonnoksesta saatiin kaikkiaan 93 kpl palautteita (46 lausuntoa, 47 mielipidettä. Joissakin mielipiteissä oli useampia allekirjoittajia, enimmillään yhdessä mielipiteessä oli 93 allekirjoittajaa. Kaavan esittelytilaisuuksia järjestettiin kaavan nähtävillä oloaikana eri puolilla maakuntaa 9 kpl, ja niissä oli kaiken kaikkiaan 106 osallistujaa. Myös lukuisia yhteydenottoja tuli maakuntakaavan laatijoille nähtävillä olon aikana.

Eniten palautetta tuli tuulivoimasta, lähes kaikki yksityiset mielipiteet koskivat tuulivoima-alueita. Palautteen perusteella kaavaluonnoksessa esillä olleita tuulivoima-alueita (24 aluetta) tulee vielä uudelleen arvioida, niin kuin oletettiin. Tuulivoima-alueet tulevat vaikutusten tarkastelun ja selvitysten pohjalta tarkentumaan ehdotusvaiheeseen ja samalla esitettävien tuulivoima-alueiden määrä tulee pienenemään. Maakuntakaavatyöryhmä linjasi, että kaavaehdotukseen pyrittäisiin kuitenkin osoittamaan vähintään 500 tuulivoimalaa maakunnasta. Energiainfran osalta erityisesti Kontiolahdelta pohjoiseen Kainuun suuntaan osoitettava 400 kV yhteystarve ollaan harkitsemassa esittää molemmin puolin Pielisen allasta. Myös muutamia muutoksia ja tarkennuksia ollaan tekemässä sähkönsiirtolinjoihin saadun palautteen perusteella. Aurinkovoimakysymyksiin ei oltaisi tekemässä isompia muutoksia, lähtökohtaisesti yli 50 hehtaarin aurinkovoima-alueilla voitaisiin katsoa olevan maakunnallista merkitystä. Maisema- ja pohjavesialueisiin tuli myös palautteita, mutta niissä muutostarvetta ei todettu olevan.

Syksyn aikana kaavatyöryhmät (maakuntakaavatyöryhmä, energiaryhmä, ohjausryhmä) ovat kokoontuneet, on järjestetty Itä-Suomen Energiafoorumi (8.10.) yhdessä Business Joensuu ja Suomen Vetylaakso kanssa, on toteutettu tuulivoiman ja aurinkovoiman vaikutusten arvioinnin työpaja (23.10.). Selvityksistä vielä syksyn aikana on ollut käynnissä tuulivoiman kulttuuri- ja luontovaikutukset selvitys, jonka pohjalta vaikutusten arviointia ja tuulivoima-alueiden kohdekortistoja on päivitetty, sekä "Potentiaaliset aurinkovoima-alueet Pohjois-Karjalassa" -selvitys, joka on valmistumassa joulukuussa.

Saatujen palautteiden, neuvotelujen, eri tilaisuuksien ja tapahtumien sekä selvitysten pohjalta ollaan nyt valmistelemassa kaavaehdotusta.

Ehdotus (vs. MKJ) Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaiheen kaavaluonnoksesta tulleen palautteen sekä käy evästyskeskustelun siitä.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kokouksessa läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana olivat ympäristöasiantuntija Jukka Nykänen, liikenneasiantuntija Jyrki Suorsa ja maankäyttöasiantuntija Heikki Viinikka.

Lisätietoja Pasi Pitkänen, aluesuunnittelupäällikkö
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 0400 832 572

Maakuntakaavaluonnoksesta saatujen palautteiden lopullisia vastineita on käsitelty maakuntakaavan eri ryhmissä eli maakuntakaavatyöryhmässä, energiaryhmässä, SOVA-ryhmässä ja ohjausryhmässä marraskuun lopun ja joulukuun alun aikana. Maakuntahallituksen 18.11.2024 pidetyn evästyskeskustelun pohjalta tuulivoima-alueiden lopullinen määrä ehdotukseen on 18 aluetta eli Lieksasta Maksimonvaara uudelleen rajattuna (Pankakoski-Räpsynvaara alueelta pienempänä) otettiin myös kaavaehdotukseen mukaan, ja vastineet on muokattu sen mukaisesti. Ohjausryhmän 4.12.2024 pidetyn kokouksen keskustelun ja palautteen perusteella maakunnallisesti merkittävän aurinkovoima-alueiden kokorajaa nostettiin 100 hehtaariin ja aurinkovoima-alueiden suunnittelumääräystä lievennettiin yhtenäisille metsä- ja peltoalueille rakentamisen osalta. Myös tältä osin vastineet muokattiin vielä lopulliseen muotoon.

Maakuntakaavaluonnoksesta saatujen palautteiden (93 kpl) eli lausuntojen ja mielipiteiden vastineet on nyt käsitelty eri kaavatyöryhmissä, viimeistelty ja ovat valmiita hyväksyttäväksi.

Ehdotus	(MKJ) Maakuntahallitus päättää hyväksyä Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaihe (energia ja maisemat) kaavaluonnoksen vastineet.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kokouksessa läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana olivat ympäristöasiantuntija Jukka Nykänen ja maankäyttöasiantuntija Heikki Viinikka.

Lisätietoja Pasi Pitkänen, aluesuunnittelupäällikkö
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 0400 832 572